

د لورپو زده کړو وزارت
فراه د لورپو زده کړو مؤسسه

د لورپو زده کړو وزارت
کندهار پوهنتون

د کندهار پوهنتون او د فراه د لورپو زده کړو مؤسسې ترمنځ د گډو همکاريو هوکړه

لیک

کال: ۱۴۰۲ هـ. ش، مطابق ۱۴۴۵ هـ. ق.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دا تفاهم ليک د کندهار پوهنتون او د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې ترمنځ د علمي فعاليتونو او گډو همکاريو د تر سره کولو په موخه لاسليک کيږي.

سريزه

ددې هوکړه ليک مبنی دا قول د الله جل جلاله دی چې فرمايې (وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ المائدة:2). په دې آيت کې الله جل جلاله خپلو بنده گانو ته دا بنسپې چې په ښو او ښکو کارونو کې يو له بل سره مرسته او همکاري وکړي، ځکه دنيوي کارونه د تعاون او همکاري څخه پرته سر ته نه رسېږي. انسانان په دې دنيا کې حتمي يو بل ته احتياج پيدا کوي او يوازي الله جل جلاله دی چې چاته نه محتاج دی او بې نياز دی. دې اصل ته په کتو سره کندهار پوهنتون غواړي د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې سره د دوه اړخيز د همکاريو تړون لاسليک کړي. تر څو وکولای شي له دې لاري يو له بل سره د تقوی او پر په کارونو کې مرسته او همکاري وکړي.

د تفاهم ليک موارد په لاندې ډول دي:

د هوکړه ليک اړخونه:

لومړۍ ماده:

دا هوکړه ليک د کندهار پوهنتون او د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې ترمنځ لاسليک کيږي، له دې وروسته ددوی لپاره (دواړه لوري) لفظ کارول کيږي.

د هوکړه ليک موخې او اهداف

دويمه ماده:

د واړه لوري په دې موافقه لري، چې د دوه اړخيزو گټو په نظر کې نيولو سره د تحصيل، تضمين کيفيت او علمي تحقيق د تبادلې د فعاليتونو په زياتوالي کې يو له بله سره همکاري وکړي. دواړه لوري به د خپل رسالت او اهدافو مطابق په ساحو کې فعاليتونه

ترسره کوي. دا هوکړه ليک د دواړو لوريو يو عمومي چوکاټ دی او د راتلونکو خاصو مجالسو او پروگرامونو د سهولت او همکاري په اراده لاسليک کيږي.

کندهار پوهنتون به په لاندي برخو کې همکاري کوي:

درېمه ماده:

کندهار پوهنتون به ددې تفاهم ليک په اساس په لاندي ډول همکاري کوي:

1. کندهار پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د شرعياتو پوهنځي د علمي کادر غړيو ته به د کندهار پوهنتون د شرعياتو د فوق ليسانس برنامه کې د گډون چانس ورکوي.
2. د کندهار پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند استادانو د علمي مقالو په ليکنه او تائيد کې د اصولو سره سم مرسته کوي.
3. دا چې هر پوهنتون د خپلې علمي مجلې له لاري د خپلو استادانو علمي اثارو نشرولو لپاره خاص تائيد شوي اصول لري، نو د همدې تفاهم په اساس به د کندهار پوهنتون د خپلې علمي مجلې او ژورنال د اصولو په رڼا کې فراه د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند استادانو علمي مقالې د کندهار پوهنتون په علمي مجله کې نشروي.
4. د کندهار پوهنتون به فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د استادانو لپاره د OBE_SCL او نورو لازمو ورکشاپونو زمينه برابروي او همدارنگه به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې څلور تنه کادري غړي د OBE_SCL په برخه کې د تيرنانونو په سويه روزي.
5. د کندهار پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې سره د تضمين کيفيت او اعتبار ورکونې په پروسه کې هر اړخيزه مرسته کوي.
6. د کندهار پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د استادانو د علمي ترقياتو او د استادانو د تقرر او انفکاک د دوسيو په برخه کې لازمه اصولي همکاري کوي.
7. د کندهار پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د اړتيا په صورت کې د ذکر شوي مؤسسې محصلانو ته د وياړيو کنفرانس په واسطه په تدريسي او عملي چارو کې مرسته کوي.
8. د کندهار پوهنتون به په خپلو ملي کنفرانسونو او پروگرامونو کې فراه د لوړو زده کړو مؤسسې يو شمېر پرسونل ته د گډون بلنه ورکوي.
9. د کندهار پوهنتون به د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې اړوند د لاهراتوارونو تکنيشنان د هغوی د درشتي مطابق روزي (د دواړو لوريو په موافقه او امکاناتو ته په کتو سره).

10. د کندهار پوهنتون به فراه د لوړو زده کړو مؤسسې ته د خپلې الکترونيکې کتابخانې څخه د استفادې لپاره په زمينه برابرولو کې مرسته کوي.

11. د کندهار پوهنتون به فراه د لوړو زده کړو مؤسسې په نوبت د مسلکي پرمختيايي مرکز (PDC) لپاره د اړينو مسلکي ورکشاپونو په ورکړه او د موادو په برابرولو کې همکاري کوي.

فراه د لوړو زده کړو مؤسسه به په لاندې برخو کې همکاري کوي:

څلورمه ماده:

فراه د لوړو زده کړو مؤسسې به ددې تفاهم لیک په اساس به لاندې مسؤلیتونه لري

1. فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د خپلې علمي مجلې د اصولو په رڼا کې د کندهار پوهنتون اړوند استادانو علمي مقالې د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې په علمي مجله کې نشروي.
2. که چیرې د کندهار پوهنتون رهبري وغواړي څو په فراه کې په کومه برخه باندې تحقیق تر سره کړي، نو په هغه صورت کې د فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د ټولو تحقیقاتي امکاناتو څخه استفاده کولای شي.
3. فراه د لوړو زده کړو مؤسسې کولای شي د دې زون له ټولو پوهنتونونو څخه چې کندهار پوهنتون ورسره تفاهم لیک لاسلیک کړی وي، د همکاريو څخه استفاده وکوي.
4. فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د ټولو پوهنځيو اړوند مسلکي پرسونل به د کندهار پوهنتون د ټولو هغه پروگرامونو په تطبیق کې مرسته کوي کوم چې د کندهار پوهنتون لخوا په فراه ولایت کې پلي کیږي.
5. دا چې فراه ولایت د ځینو کرنیزو محصولاتو اصلي تاتوبی دي، نو د کندهار پوهنتون په غوښتنه به فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د همدې کرنیزو نباتاتو په اړه د معلوماتو په راټولولو کې مرسته کوي.
6. فراه د لوړو زده کړو مؤسسې به د امکان تر بریده د خپلو اړوندو څېړنو معلومات د کندهار پوهنتون سره شریکوي.
7. که چیرې فراه د لوړو زده کړو مؤسسې د هیواد په سطحه کوم پروگرام جوړوي، نو د کندهار پوهنتون استازو ته به د گډون بلنه ورکوي.

د دواړو لوریو گډ مسؤلیتونه

پنځمه ماده:

1. د کندهار پوهنتون او فراه د لوړو زده کړو مؤسسه به په دواړو پوهنتونونو کې د یوې مشترکې څیړنیزې ساحې پر تشکیل گډ کار کوي.
2. د کندهار پوهنتون او فراه د لوړو زده کړو مؤسسه به د لوړو زده کړو وزارت په تایید په مشترکو څیړنیزو ساحو کې په گروهې ډول تحقیقات ترسره کوي.
3. د امکان په صورت کې به دواړه لوري کونښن کوي ترڅو په مشترک ډول په علمي او اداري برخه کې ځینې ضروري ورکشاپونه ترتیب کړي.
4. د ضرورت په اساس دواړه کولای شي ترڅو د موقت وخت لپاره د یو بل له ماشین الاتو او لابراتواري توکو څخه استفاده وکړي.
5. دواړه لوري به یو دوه اړخیزه د همکاری شورا یا مجلس تاسیسوي او د دواړو خواوو استازې به په کې برخه لري. (دا مجلس به څلور غړي ولري چې دوه غړي به د کندهار پوهنتون او دوه غړي به فراه د لوړو زده کړو مؤسسې څخه وي) دا څلور کسيزه مجلس به د دې هوکړه لیک د اجراء مسؤلیت ولري او پر خپل وخت به د قوانینو په رڼا کې اجراءات کوي همدارنگه د دې هوکړه لیک د پرمختگ څارنه به کوي، او دا مجلس به د شرایطو او ضرورتونو مطابق جوړېږي.

همغري او تطبيق:

شپږمه ماده:

1. د هرې کړنې او پروگرام د ترسره کولو لپاره د اړتیا وړ مصارف د دواړو لوریو په تفاهم او توافق د هغه لوري دنده ده چې غوښتنه یې کړې وي، او یا هم د لوړو زده کړو وزارت د لویانو او اصولو سره سم په رسمي ډول د اړوند پوهنتون له لوري ورکول کېږي.
2. د دې هوکړه لیک په تطبيق کې باید دواړه لوري د هرې کړنې معلومات چې تر سره کېږي، د ټاکل شویو اشخاصو په ذریعه ترسره او یو له بل سره شریک کړي.
3. کومه کړنه چې تر سره کېږي، د دواړو لوریو د مشرانو او مسؤلینو په تفاهم به تر سره کېږي.
4. د یوې ادارې د دوهم نوم د استعمال په وخت کې هره اداره مکلفه ده، چې د هغه بلې ادارې مشوره او تایید واخلي او همدارنگه عالي رتبه استادانو یا د پوهنځي د غړو د فعالیتونو د نتایجو خپرولو لپاره د دوهم نوم استعمال هم د دې تفاهم نامې لاندې باید د دواړو طرفینو تایید موجود وي.

5. دا تفاهم نامه به د افغانستان د اسلامي امارت د قوانينو او پاليسيو په اساس ولاړه وي.
6. دواړه لوري به يو د بل سره مشوره كوي او كوينس به كوي چې كومه لفظي ستونزه يا غلط فهمي چې ددې تفاهم نامې د پلي كېدو په جريان كې راځي، په ښه شكل سره حل كړي.

د معنوي دارايي حقوق

اوومه ماده:

1. كه چيرې كندهار پوهنتون د استادانو او محصلانو او يا هم فراه د لوړو زده كړو مؤسسې د استادانو لخوا يا محصلانو له خوا كوم فعاليت ترسره كېږي، له نتايجو څخه به يې دواړه لوري استفاده كوي او دواړه پوهنتونونه يې د سوداگري كولو حق لري. (البته د هغه بل پوهنتون موافقه شرط ده!)
2. په هغه صورت كې چې يو تحقيق د يادو پوهنتونونو څخه په شخصي او تنهائې ډول سر ته ورسېږي او يا د تحقيق نتايج د يو خاص شخص په واسطه ترلاسه شي، د (Intellectual Property Right) IPR حق او امتياز يوازي د هغه ادارې په برخه دي.
3. په هغه صورت كې، چې د يو تحقيق نتايج او يا هم كوم بل اكاډميك پروگرام په گډه د دواړو پوهنتونو د فعاليتونو په نتيجه كې سرته ورسېږي، نو د دواړو پوهنتونونو گډ امتياز دي او كه چيرې يو وخت امتياز وركول كېږي، نو دواړه لوري د امتياز حق لري.
4. هره خپرونه، سند، او كومه ليكنه چې د برخه والو د گډې همكاري په واسطه انجام مومي، نو د دې تفاهم نامې مطابق به ترسره كېږي.
5. د هرې خپرونې، سند او يا ليكنې لپاره د نوم، لوگو او يا بله كومه رسمي علامه استعمالېږي، د دواړو ادارو اجازې ته ضرورت دي، د دې لپاره چې د لوگو او نوم څخه غلطه استفاده ونشي.

د هوکړه ليک پيل، دوام او لغو کېدل

اتمه ماده:

1. دغه تفاهم ليک د لاسليک له نېټې څخه وروسته د پنځو (5) کالو لپاره د اعتبار وړ دی، د دواړو لوريو سره په تفاهم د بيا ځلي لپاره هم نوی کېدای شي.
2. دواړه لوري دوه اړخيز حق لري، چې د دې تفاهم نامې شرايط په ليکلي ډول تصحيح كړي.
3. د دې تفاهم نامې ختم، تصحيح او تر وخت تېرېدل به پر جاري فعاليتونو كومه اغېزه و نكړي او د تفاهم نامې ختم، تصحيح او تر وخت تېرېدل د دواړه پوهنتونونو په موافقه پورې اړه لري.
4. كه تفاهم ليک لغو كيدل، نو دواړه لوري دي يو بل ته لږ تر لږه دوه مياشتني مخكې خبر وركړي.

